

13. funkční období

151

Návrh senátního návrhu zákona senátorů Jana Holáska a Marka Hilšera, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

2021

Parlament České republiky

Senát

13. funkční období

2021

N á v r h

senátního návrhu zákona

senátorů Jana Holásky a Marka Hilšera,

**kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu
na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů
(zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám
se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů,
ve znění pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne 2021,

kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Změna zákona o silničním provozu

Čl. I

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 60//2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 297/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 197/2012 Sb., zákona č. 390/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 101/2013 Sb., zákona č. 233/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 300/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 230/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 48/2016 Sb., zákona č. 250/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 193/2018 Sb., zákona č. 285/2018 Sb., zákona č. 115/2020 Sb., zákona č. 337/2020 Sb. a zákona č. 274/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 67 odst. 2 se slova „hluchotou nebo“ nahrazují slovem „hluchotou,“ a za text „ZTP/P“ se vkládají slova „nebo držitelem průkazu Stoma karta“.
2. V § 67 odst. 4 se slova „ZTP nebo ZTP/P“ nahrazují slovy „ZTP, ZTP/P nebo Stoma karta“.

ČÁST DRUHÁ Změna zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Čl. II

V § 34 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 306/2013 Sb. a zákona č. 313/2013 Sb., se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „Stoma karta“ (průkaz Stoma karta) má zdravotně postižená osoba, která má dočasně nebo trvale vyvedený dutý orgán na povrch těla.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2022.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

2. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného vztahu k rovnosti mužů a žen

Dosavadní znění zákona o silničním provozu ani zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením doposud neupravuje postavení osob postižených stomií. Za předpokladu, že osoby postižené stomií nemají nárok na kartu ZTP, nepřiznává jim současná právní úprava žádná zvláštní práva s ohledem na provoz na veřejných komunikacích.

Stávající právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje, jedno z pohlaví, a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Stávající právní úprava má zcela stejné dopady na muže i na ženy.

3. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen a vysvětlení její nezbytnosti jako celku

Osoby se stomickým postižením mají dočasně nebo trvale vyveden dutý orgán na povrch těla (nejčastěji tlusté střevo, tenké střevo nebo močové cesty). Pro toto tělesné postižení je specifické, že postižený není schopen ovlivnit proces vylučování odpadních látek z těla. Defekace, resp. urinace tak probíhá zcela mimovolně a je zachytávána do stomických pomůcek (tzv. stomický pytlík). V případě, kdy dojde k vylučování nebo defektu stomických pomůcek při řízení motorového vozidla tak je žádoucí, aby postižený měl možnost tuto situaci urgentně řešit, např. i využít parkovací stání vyhrazené pro osoby se zdravotním postižením nebo zastavit vozidlo na zákazu stání. V takovém případě je pro člověka se stomií totiž nezbytně nutné urychleně vyhledat toaletu, jinak hrozí protržení stomické pomůcky a znečištění okolí jeho obsahem.

Výše popsaná situace, ke které dochází v životě člověka se stomií poměrně často, je přitom nejen pro postiženého velmi nepříjemná a nedůstojná, zároveň vytváří nebezpečnou situaci i pro ostatní účastníky silničního provozu, neboť taková osoba se nemůže plně věnovat řízení motorového vozidla a musí řešit výměnu stomické pomůcky, případně znečištění jejího okolí. Podobně jako je řidičům zapovězena manipulace s telefonním přístrojem nebo jiným hovorovým či záznamovým zařízením za jízdy z důvodu snížení koncentrace, výše uvedená situace je z tohoto pohledu ještě nebezpečnější a je tedy žádoucí, aby tato situace trvala pokud možno co nejkratší dobu.

Ačkoliv je tak stomie zdravotním postižením, které negativně ovlivňuje život postiženého, osoby se stomickým postižením zároveň nemají nárok na kartu ZTP a tedy ani na některá práva, která právní úprava osobám s kartou ZTP přiznává. Z povahy věci je zřejmé, že jsou určité skupiny obyvatel se zdravotním postižením, které nejsou ve svém životě omezeny do takové míry, aby jim byl přiznán nárok na kartu ZTP, zároveň je zde však důvod přiznat jim určitá práva, která jsou jinak přiznána výhradně držitelům karet ZTP nebo ZTP/P.

Z výše uvedených důvodů se navrhuje, aby osobám, které mají ze zákona nárok na Stoma kartu, byly přiznány práva, která mají na základě zákona o provozu na pozemních komunikacích osoby s kartou ZTP nebo ZTP/P. Podobná karta, která osobám se stomickým postižením neposkytuje žádný nárok na dávky nebo příspěvky, pouze zajišťuje možnost urgentního vyhledání toalety, přitom funguje v řadě dalších zemích světa, mj. v šestnácti státech USA nebo ve Spojeném království.

Navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje, jedno z pohlaví, a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Vzhledem k tomu, že uvedené postižení postihuje obě dvě pohlaví, navrhovaná právní úprava tak má zcela stejné dopady na muže i na ženy.

4. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s akty práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, stávající úpravu nikterak neruší, pouze ji doplňuje.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, jakož i s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva a s akty práva Evropské unie.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí a dopady na bezpečnost nebo obranu státu

Vzhledem k tomu, že navrhovaná právní úprava nenavrhuje žádné dávky nebo příspěvky pro osoby se stomickým postižením, úprava tak nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Z tohoto důvodu není navrhováno, aby osoby se stomickým postižením měly nárok na kartu ZTP, nýbrž pouze na Stoma kartu, se kterou nebudou spojeny žádné náklady na státní rozpočet. Navrhovaná právní úprava zároveň nebude mít negativní dopad na podnikatelské prostředí České republiky.

Navrhovaná právní úprava má naproti tomu velký význam pro určitou specifickou skupinu obyvatel, která má zdravotní postižení stomie. Dle odhadů je v České republice v současné době přibližně 8.000 lidí se stomií, z toho dva až tři tisíce lidí s trvalým stomickým postižením. Této

skupině osob by návrh zákona umožnil výrazně zvýšit kvalitu života tím, že by jim poskytl možnost přednostního přístupu na toaletu v případě, kdy jsou tyto osoby účastníky silničního provozu.

Návrh nemá žádné dopady na národnostní menšiny, na životní prostředí či na bezpečnost nebo obranu státu.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Úprava nemá dopady ve vztazích k ochraně soukromí či osobních údajů a žádným způsobem nemění dosavadní praxi v oblasti ochrany soukromí či osobních údajů.

7. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava respektuje protikorupční legislativu a nepřináší nová korupční rizika.

B. Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Uvedené ustanovení rozšiřuje okruh osob, které mají ze zákona nárok na parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením. V navrhované právní úpravě by tak tento nárok měly i osoby, které jsou držiteli Stoma karty.

K bodu 2

Uvedené ustanovení navazuje na bod 1., když zakotvuje povinnost osoby prokázat na výzvu policisty nebo strážníka obecní policie, že je držitelem Stoma karty, stejně jako v případě držitelů karet ZTP nebo ZTP/P.

K čl. II

S ohledem na nově zavedený pojem „Stoma karta“ v českém právu je cílem uvedeného ustanovení definovat, kdo má na Stoma kartu nárok.

čl. III

Účinnost navrhovaného zákona byla stanovena na nejbližší možný termín s ohledem na ust. § 9 odst. 2 zákona č. 222/2016 Sb., o sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

§ 67

Speciální označení vozidel a osob

(1) Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (dále jen „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“), označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou (dále jen „označení O 2“) nebo označení vozidla lékaře konajícího návštěvní službu stanovené prováděcím právním předpisem smějí užívat jen osoby, které toto označení obdrží od příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo od oprávněného orgánu v zahraničí.

(2) Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností osobě, která je držitelem průkazu ZTP s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou **hluchotou**, držitelem průkazu ZTP/P **nebo držitelem průkazu Stoma karta** podle jiného právního předpisu.

(3) Označení O 2 vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského oprávnění, který je držitelem průkazu ZTP z důvodu postižení úplnou nebo praktickou hluchotou.

(4) Vozidlo lze označit parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením pouze v případě, řídí-li vozidlo nebo je-li ve vozidle přepravována osoba, která je držitelem parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1. Přepravovaná osoba je povinna prokázat na výzvu policisty nebo strážníka obecní policie, že je držitelem průkazu **ZTP, ZTP/P nebo Stoma karta** podle jiného právního předpisu, který ji opravňuje k užívání vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením.

(5) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, nemusí po dobu nezbytně potřebnou řidiči motorového vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením a lékaři konající návštěvní službu podle odstavce 1, dodržovat zákaz stání a zákaz stání vyplývající z dopravní značky „zákaz stání“; přitom nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(6) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i tam, kde je značka „Zákaz vjezdu“ omezena dodatkovými tabulkami „JEN ZÁSBOVÁNÍ“, „MIMO ZÁSBOVÁNÍ“, „JEN DOPRAVNÍ OBSLUHA“ a „MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHU“.

(7) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i do oblasti označené dopravní značkou „Pěší zóna“.

(8) Na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením je vozidlům bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání.

(9) Silniční úřad může na základě žádosti osoby, které byl vydán parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením, vydat rozhodnutí o zřízení vyhrazeného parkoviště v místě bydliště podle jiného právního předpisu. Silniční správní úřad vykonává podle jiného právního předpisu dohled nad řádným užíváním vyhrazeného parkoviště.

(10) Ke svému označení jako účastníci provozu na pozemních komunikacích užívají osoby nevidomé bílé hole a osoby hluchoslepe červeno-bílé hole.

(11) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, vzory a provedení speciálních označení vozidel a osob.

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

§ 34

(1) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se posuzuje podle § 9 odst. 3.

(2) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (průkaz TP) má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.

(3) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.

(4) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P) má osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvlášť těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvlášť těžkým

funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.

(5) Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „Stoma karta“ (průkaz Stoma karta) má zdravotně postižená osoba, která má dočasně nebo trvale vyvedený dutý orgán na povrch těla.

~~(5)~~ **(6)** Průkaz osoby se zdravotním postižením je veřejnou listinou.